

ევროკომისიის შუალედური შეფასება

საქართველოს მიერ 12 პრიორიტეტის შესრულების შესახებ – 22.06.2023

და

საქართველოს სამოქალაქო საზოგადოების შეფასების განახლებები

2023 წლის 15 ივნისის შემდგომ

1. 19 აპრილის შეთანხმების სულისკვეთებით გადაიჭრას პოლიტიკური პოლარიზაციის საკითხი პოლიტიკურ პარტიებს შორის თანამშრომლობის გზით

ევროკომისიის შეფასება – გარკვეული პროგრესი

ევროკომისიის მოლოდინები 2023 წლის 22 ივნისის განცხადების მიხედვით:

- პარლამენტის ეფექტიანი ზედამხედველობის უზრუნველყოფა
- უხეში რიტორიკის დასრულება
- კონსტრუქციული შეთანხმებები პარტიებს შორის
- პოლიტიკური შეთანხმებების, კერძოდ კი ევროკავშირის მედიაციით მიღწეული 19 აპრილის შეთანხმების ერთგულება

განახლება: დეპოლარიზაციის პრიორიტეტის შესრულების ერთ-ერთი მოლოდინი - ნიკა გვარამიას გათავისუფლება - შესრულდა პრეზიდენტის მიერ მისი შეწყალებით, თუმცა ამ გადაწყვეტილებას არ მიესალმა მმართველი პარტია

2. უზრუნველყოს ყველა სახელმწიფო ინსტიტუტის სრულყოფილი მუშაობა, გააძლიეროს მათი დამოუკიდებლობა და ეფექტიანი ანგარიშვალდებულება, ასევე მათი დემოკრატიული ზედამხედველობის ფუნქციები; კიდევ უფრო გააუმჯობესოს საარჩევნო საკანონმდებლო ჩარჩო, აღმოფხვრას ყველა ხარვეზი, რომელიც ამ პროცესების დროს ეუთო/ოდირმა და ევროპის საბჭომ/ვენეციის კომისიამ გამოავლინა

ევროკომისიის შეფასება – გარკვეული პროგრესი

ევროკომისიის მოლოდინები 2023 წლის 22 ივნისის განცხადების მიხედვით:

- საპარლამენტო ზედამხედველობის გაუმჯობესება
- საარჩევნო დარღვევების ბრალდებების აღქვასტური გამოძიება ოდირ-ის ანგარიშების შესაბამისად
- საარჩევნო ცვლილებების უკან წაღება, რომელიც ცესკო-ს თავმჯდომარის არჩევის პროცედურას ცვლის

3. მიიღოს და განახორციელოს მართლმსაჯულების რეფორმის გამჭვირვალე და ეფექტიანი სტრატეგია და სამოქმედო გეგმა 2021 წლის შემდგომი პერიოდისათვის, რომელიც დაეფუძნება ფართო, ინკლუზიურ და პარტიათა შორის წარმართულ საკონსულტაციო პროცესს; უზრუნველყოს, რომ მართლმსაჯულების მთელი ჯაჭვი იყოს სრულებით, ქვამარიტად დამოუკიდებელი, ანგარიშვალდებული და მიუკერძოებელი, ასევე დაიცვას შტოებს შორის ძალაუფლების განაწილება; სახელდობრ, უზრუნველყოს ყველა სასამართლო და საგამოძიებო ინსტიტუტის ჯეროვანი ფუნქციონირება და კეთილსინდისიერება, განსაკუთრებით უზენაესი სასამართლოსი, და გადაჭრას ყველა პრობლემა, რომელიც გამოვლინდა მოსამართლეთა ნომინირების ყველა დონეზე, ასევე გენერალური პროკურორის შემთხვევაში; გაატაროს იუსტიციის უმაღლესი საბჭოს ჯეროვანი რეფორმა და დანიშნოს უმაღლესი საბჭოს დანარჩენი წევრები. ყველა ეს ზომა უნდა გატარდეს ევროპული სტანდარტებისა და ვენეციის კომისიის რეკომენდაციების სრული დაცვით

ევროკომისიის შეფასება – გარკვეული პროგრესი

ევროკომისიის მოლოდინები 2023 წლის 22 ივნისის განცხადების მიხედვით:

- სასამართლო რეფორმის საკანონმდებლო ცვლილებების ვენეციის კომისიისთვის წარდგენა მეორე მოსაზრებისთვის
- მართლმსაჯულების, განსაკუთრებით იუსტიციის უმაღლესი საბჭოს უფრო ფართო რეფორმის გატარება
- იუსტიციის უმაღლეს საბჭოში დარჩენილი არამოსამართლე წევრების არჩევა

4. გააძლიეროს ანტიკორუფციული სააგენტოს დამოუკიდებლობა, რომელიც თავს მოუყრის ყველა საკვანძო ანტიკორუფციულ ფუნქციას; განსაკუთრებით კი, საგულდაგულოდ გადაჭრას მაღალი დონის კორუფციის შემთხვევები; აღჭურვოს ახალდაარსებული სპეციალური საგამოძიებო სამსახური და პერსონალურ მონაცემთა დაცვის სააგენტო იმ რესურსებით, რომლებიც მათ მანდატს შეესაბამება და უზრუნველყოს მათი ინსტიტუციური დამოუკიდებლობა

ევროკომისიის შეფასება – გარკვეული პროგრესი

ევროკომისიის მოლოდინები 2023 წლის 22 ივნისის განცხადების მიხედვით:

- ანტი-კორუფციული ბიუროს დამოუკიდებლობის უზრუნველყოფა
- ვენეციის კომისიასთან კონსულტაცია საკანონმდებლო ცვლილებებზე

- OECD-ის ანტი-კორუფციული ქსელიდან გასვლის შესახებ გადაწყვეტილების გადახედვა

5. დეოლიგარქიზაციის პირობისადმი ერთგულება, რაც უნდა მიღწეული იქნას ეკონომიკურ, პოლიტიკურ და საზოგადოებრივ ცხოვრებაში კერძო ინტერესების გადაჭარბებული გავლენის აღმოფხვრის საშუალებით

ევროკომისიის შეფასება – მცირე პროგრესი

ევროკომისიის მოლოდინები 2023 წლის 22 ივნისის განცხადების მიხედვით:

- მიესალმება მმართველი პარტიის განცხადებას დეოლიგარქიზაციის კანონის არსებული ფორმით მიღებაზე უარის თქმასთან დაკავშირებით
- სისტემურ მიდგომაზე ფოკუსირება ვენეციის კომისიის რეკომენდაციების შესაბამისად, კონკურენციის პოლიტიკისა და პოლიტიკური პარტიების დაფინანსების გაძლიერებით

განახლება: საქართველოს პარლამენტის სპიკერმა განაცხადა, რომ განიხილავენ თუ რა შეიძლება გაუმჯობესდეს კანონმდებლობაში, კერძოდ კონკურენციის სამართლისა და პარტიების დაფინანსების კუთხით დეოლიგარქიზაციის საკითხის სისტემური მიდგომით გადაჭრის კონტექსტში

6. ორგანიზებული დანაშაულის წინააღმდეგ ბრძოლის გაძლიერება, რაც უნდა დაეფუძნოს საფრთხის დეტალურ შეფასებებს, კერძოდ, საგულდაგულო გამოძიებების, სისხლისსამართლებრივი დევნისა და მსჯავრდების სანდო გამოცდილების უზრუნველყოფის გზით

ევროკომისიის შეფასება – გარკვეული პროგრესი

ევროკომისიის მოლოდინები 2023 წლის 22 ივნისის განცხადების მიხედვით:

- საჭიროა შესრულდეს ევროპის საბჭოს MONEYVAL-ის რეკომენდაციები

7. უფრო ძლიერი ძალისხმევა უნდა იყოს მიმართული თავისუფალი, პროფესიული, პლურალისტური და დამოუკიდებელი მედიაგარემოს უზრუნველსაყოფად, განსაკუთრებით იმისათვის, რომ მედიის მფლობელთა წინააღმდეგ მიმართული სისხლის სამართლებრივი პროცედურები აკმაყოფილებდეს უმაღლეს იურიდიულ სტანდარტებს, და ჩატარდეს მიუკერძოებელი, ეფექტიანი და დროული გამოძიებები ჟურნალისტებისა და მედიის სხვა მუშაკთა უსაფრთხოების წინააღმდეგ მიმართული მუქარების შემთხვევებზე

ევროკომისიის შეფასება – არ არის პროგრესი

ევროკომისიის მოლოდინები 2023 წლის 22 ივნისის განცხადების მიხედვით:

- მაუწყებლობის შესახებ კანონში ცვლილებების შეტანა ევროპის საბჭოს სამართლებრივი დასკვნის შესაბამისად
- ჟურნალისტების უსაფრთხოების უზრუნველყოფა
- ჟურნალისტებისა და მედიის მფლობელების თავისუფლების დაცვის ხარისხის გაზრდა

Update: მედიის თავისუფლების პრიორიტეტის ერთ-ერთი მოლოდინი - ნიკა გვარამიას პატიმრობიდან გათავისუფლება, შესრულებულია - საქართველოს პრეზიდენტმა შეიწყალა ნიკა გვარამია 2023 წლის 23 ივნისს

8. **სასწრაფოდ გაძლიერდეს მოწყვლადი ჯგუფების ადამიანის უფლებათა დაცვა, მათ შორის, მოძალადეების და ამ ძალადობის დამკვეთების მართლმსაჯულებისადმი უფრო შედეგიანად წარდგომის გზით**

ევროკომისიის შეფასება – გარკვეული პროგრესი

ევროკომისიის მოლოდინები 2023 წლის 22 ივნისის განცხადების მიხედვით:

- ინკლუზიური გზით მომზადდეს ადამიანის უფლებათა სტრატეგიის სამოქმედო გეგმა
- LGBTQI თემის წევრების შეკრების თავისუფლებისა და დაცვის უზრუნველყოფა

9. **გაძლიერდეს ძალისხმევა გენდერული თანასწორობის ზრდისთვის და ქალთა წინააღმდეგ მიმართული ძალადობის წინააღმდეგ**

ევროკომისიის შეფასება – შესრულდა

10. **უზრუნველყოფილ იქნას სამოქალაქო საზოგადოების ჩართულობა გადაწყვეტილების მიღების პროცესში ყველა დონეზე“.**

ევროკომისიის შეფასება – გარკვეული პროგრესი

ევროკომისიის მოლოდინები 2023 წლის 22 ივნისის განცხადების მიხედვით:

- გაგრძელდეს კონსტრუქციული დიალოგი სამოქალაქო საზოგადოებასთან
- განხორციელდეს რეგულარული და გამჭვირვალე კონსულტაციები

11. **მიღებული იქნას კანონი, რომლის თანახმადაც ქართული სასამართლოები პროაქტიულად გაითვალისწინებენ ადამიანის უფლებათა ევროპული სასამართლოს განაჩენებს თავიანთ გადაწყვეტილებებში**

ევროკომისიის შეფასება – შესრულდა

12. უზრუნველყოფილი იქნას, რომ სახალხო დამცველის ნომინირების პროცესში უპირატესობა მიენიჭება დამოუკიდებელ პირს და რომ პროცესი წარიმართება გამჭვირვალედ; დაცული უნდა იყოს აპარატის ეფექტიანი ინსტიტუციური დამოუკიდებლობა

ევროკომისიის შეფასება – შესრულდა

ევროკავშირის შუალედური შეფასება – 22.06.2023

პრიორიტეტი	შესრულებული	კარგი პროგრესი	გარკვეული პროგრესი	მცირე პროგრესი	არ არის პროგრესი
პოლიტიკური პოლარიზაციის დასრულება					
საარჩევნო და ინსტიტუციური რეფორმები					
სასამართლო რეფორმა					
ანტი-კორუფციული ზომები					
დეოლიგარქიზაცია					
ორგანიზებულ დანაშაულთან ბრძოლა					
მედია					
ადამიანის უფლებები					
გენდერული თანასწორობა					
სამოქალაქო საზოგადოების ჩართულობა					
ECHR გადაწყვეტილებების გათვალისწინება					
დამოუკიდებელი სახალხო დამცველი					